

med mindre Huslodder, som tidligere paa Grund af Afgifter, de have haft at svare til forskellige Institutioner, have været fuldstændig fri for at svare Gammelskat, men som nu, da vi have faaet de ny Skattelove, have maattet svare fuld Ejendomsskyld. Jeg kan selvfølgelig lige saa lidt som Beboerne forstaa, at man, naar Staten tidligere har erkendt, at de paa Grund af disse særlige Afgifter burde være fri for Gammelskat, nu slet intet Hensyn tager dertil, og at de intet Vederlag faa, naar de nu skulle beskattes med Ejendomsskyld. Det er ligeledes Tilfældet derovre, som det maaske ogsaa kan tænkes at være andre Steder, at der er særlige Forhold med Hensyn til Jagtafløsningen. Det er almindeligt, at Grundejerne have Jagtret. Derovre er Jagtretten imidlertid afløst med en saa stor Afløsningssum, at de aarligt maa svare ca. 700 Kr. for Jagtretten paa deres egen Grund. Dette finder Beboerne urimeligt. Jeg skal blot tillade mig at henstille til Finansministeren, om ikke en Undersøgelse kunde finde Sted med Hensyn til disse uregelmæssige Skatteforhold i de forhenværende slesvigske Distrikter.

I øvrigt skal jeg som sagt anbefale det lille Lovforslag paa det bedste. Jeg synes, det er et Fremskridt, vi kunne være tilfredse med, og som tyder paa, at de Egne, der have uregelmæssige Skatteforhold, kunne vente at faa en Undersøgelse anstillet og at opnaa en lignende Skattelettelse efterhaanden.

Stub: Aarsagen til det foreliggende Forslags Fremkomst er jo den, at der i Frederiksborg Amt finder særlige Forhold Sted, som gøre, at Husmændene der efter de ny Skattelove blive Genstand for en dobbelt Beskatning. Oprindelsen til dette Forhold gaar jo tilbage til Tiden før Udskiftningen. Man har den Gang, da Udskiftningen fandt Sted, udlagt Huslodder af Gaardene, men Gammelskatten og Hartkornet have vedblivende fulgt Gaardene, hvorimod der er paalagt Huslodderne en Afgift til Gaardene, der svarer til Gammelskatten. Oppe i Frederiksborg Amt har dette Forhold udviklet sig ad en Omvej, man har indbefattet Husmændenes Afgift i Arvefæsteafgiften, idet den sammen med denne er bleven erlagt til Jordebogskassen, hvorefter denne igen har betalt den til Gaardejerne, men alligevel er den Afgift, Husmændene have betalt, en Godtgørelse, fordi Gaardmændene have betalt Hartkornsskatten. Nu faldt Hartkorns-

skatten bort ifølge de ny Skattelove, men Husmændene maa vedblivende betale denne Afgift, der i Virkeligheden er deres Gammelskat. Men naar de saa tillige faa de ny Skatter, fremkommer der jo et meget uheldigt Forhold, og det er det, som dette Forslag søger at afhjælpe, og det er ikke mere end retfærdigt og rigtigt, at dette Forhold bliver rettet, og jeg kan derfor give Forslaget min Tilslutning.

Jeg gør imidlertid dette saa meget desmere, som jeg mener, at dette Forslag maa drage den Følge efter sig, at hvor lignende Forhold findes andetsteds, maa disse ogsaa blive Genstand for Lovgivningsmagtens Opmærksomhed og blive rettede, thi det er ikke, som det ærede Medlem for Frederiksværk (Doose) sagde, med Hensyn til disse to Rigsdaler pr. Td. Land boniteret Jord, at det skyldes en Særstilling, som Bønderne have paa Ryttergodserne. Jeg er i Besiddelse af Dokumenter og Udskrifter af Pantebogen vedrørende det forhenværende Stangerup Gods paa Falster, nemlig Maglebrænde, Torkildstrup og Gunslev Sogne. Der ere de samme Forhold til Stede, men det har ikke antaget den Udvikling og heller ikke det Omfang som oppe i Frederiksborg, idet Forholdet, saa vidt jeg kan se, ikke har faaet Indflydelse paa andre Skatter end netop Gammelskatten, men Forholdet findes dog. Ifølge Pantebøgerne gjaldt et lignende Forhold oprindeligt med Hensyn til 6 Husmandslodder i Maglebrænde, 8 i Gunsømagle, 7 i Gunslev, 6 i Skerne, 9 i Sortsø og 9 i Skovby. Disse Lodder ere senere ved Udskiftning fordelte paa godt og vel 100 Hænder. Man kan forfølge dette Forholds Oprindelse tilbage til før Udskiftningen, idet det i Udskiftningsforretningen fra 1806—07 viser sig, at før Udskiftningen var Forholdet det, at Husmændene paa Byens Græsning havde Ret til et Høveds Græsning, og ved Høved forstod man en Ko eller 4 Faar med Grøde. De fik saa udlagt 1 Td. Land boniteret Jord til Erstatning for denne Ret, men Hartkornet hvilede paa Gaardene, og Husmændene svarede tilsvarende Afgifter til Gaardmændene. Nu er Forholdet her det samme som med Gammelskatten og de øvrige Skatter i Frederiksborg Amt, at disse Husmænd fremdeles komme til at betale denne Afgift, der er Vederlag for Gammelskatten, samtidig med at de maa svare Ejendomsskylden, saa det bliver for dem en dobbelt Beskatning. Det er ganske vist ikke store Beløb, det drejer sig om. Saa vidt jeg kan skønne ved løse-